

[Indenrigsministeren]

ser på de forskellige teknikker. Jeg skal nu forsøge at skitsere, hvad der efter min opfattelse bør være hovedprincipperne i et lovforslag om regulering.

Etikudvalget foreslog jo, at der ved lov blev oprettet et etisk råd ligeligt sammensat af fagfolk og lægfolk. Den væsentligste begrundelse for dette forslag var, at der et sted i det system af myndigheder, som fører tilsyn med vort sundhedsvæsen, bør være en instans, som har til opgave at følge udviklingen og informere offentligheden på en sådan måde, at regering og folketing – og den videre offentlighed – får mulighed for at tage stilling på et bredt grundlag til de tendenser, teknologien og videnskaben rummer.

Dette var baggrunden for at foreslå rådet oprettet og at foreslå det bredt sammensat af fagfolk og lægfolk.

Rådets opgaver skulle ifølge udvalgets lovudkast være at rådgive myndighederne og andre i spørgsmål af betydning for den etiske bedømmelse af

- teknisk kognitive forsøg med mennesker, menneskefostre, befrugtede menneskelige æg og menneskelige kønsceller,
- almene etiske spørgsmål af væsentlig betydning for sundhedsvæsenet, herunder ved anvendelse af nye behandlingsmetoder og ny diagnostisk teknik, og
- registrering, videregivelse og anvendelse af oplysninger om arvelige sygdomme eller egenskaber hos enkeltpersoner eller grupper af personer.

Rådet skulle følge udviklingen på disse områder og orientere offentligheden om de etiske problemer, den rejser, og det skulle afgive en årlig beretning til indenrigsministeren og folketinget.

Endelig skulle rådet fastsætte retningslinier for de etiske komiteers bedømmelse af forsøg på menneskefostre, befrugtede æg og kønsceller, idet disse forsøg ikke er omfattet af Helsinkideklaration II, der danner grundlag for komiteernes virke.

Jeg mener, at vi som udgangspunkt her har et godt konstruktivt forslag, som på mange punkter imødekommer de hensyn, vi må varetage. Vi skal ikke lade udviklingen løbe af med os, men vi skal heller ikke af angst for det nye kaste os ud i overilede forbud og forskrækkede reaktioner, der afskærer os fra de fordele, som udviklingen kan give os. Jeg er derfor meget enig i, at vi har behov for et

sådant bredt sammensat organ. Jeg mener nok, at rådet på en lidt anden måde, end udvalget foreslog, må indpasses i det almindelige system af myndigheder, der fører tilsyn med sundhedsvæsenet. Jeg mener således, at rådet på sædvanlig måde må være rådgivende for indenrigsministeren, og at det må være ministerens almindelige parlamentariske ansvar over for folketinget, der giver den offentlige kontrol med rådets virksomhed. De retningslinier, der skal gives, må altså fastsættes af ministeren efter vejledning fra rådet.

Om selve sammensætningen af rådet er jeg som sagt enig i, at den skal være bred og dække både de biologiske eksperter og lægfolk, og med lægfolk mener jeg personer med erfaring og forståelse for folkelig oplysning, men også teologer, filosoffer og andre, som vi kan have gavn af at høre i den sammenhæng, det drejer sig om, hvad enten de er mænd eller kvinder.

Som jeg nævnte tidligere, må vi i forbindelse med et lovforslag overveje, om lovteksten bør indeholde nogle tilkendegivelser af lovgivningsmagts syn på bestemte typer af forsøg eller procedurer. Det, jeg tænker på, er de klare tilfælde, jeg omtalte, altså dér, hvor teknikkerne udarter og ikke har noget medicinsk formål, hvor det altså drejer sig om kloning af menneskelige individer, fremstilling af levende individer af menneskeligt og ikke-menneskeligt arvemateriale og mosaikindivider frembragt på samme måde.

Her må vi overveje enten at forbyde de ting i selve loven eller utvetydigt i lovforslagets bemærkninger og i udvalgsbetænkningen give udtryk for, at der her går en absolut grænse. Hvad enten forbuddene står i selve loven eller ej, må de rette sig mod forsøg på at fremstille sådanne individer, men vi må naturligvis være meget forsigtige med ikke med sådanne regler at afskære forsøg, som vi i øvrigt ville finde værdifulde, og som ikke indeholder de risikomomenter, vi netop vil udelukke.

Dette taler måske for, at vi ikke tager forbuddene op i selve lovteksten, men inden for de rammer, der afstikkes i bemærkningerne og udvalgsbetænkningen, lader det være rådets opgave ved retningslinier og ved at følge udviklingen at påse, at kun det, vi ønsker forbudt, bliver forbudt.